

GET INSPIRED!

VERSLAG VAN DE VOG ONDERWIJSCONFERENTIE

Ruim 325 leraren en hun schoolleiders van Veluwe Onderwijsgroep (VOG) namen vlak voor het paasweekend deel aan de door VOG en KPZ georganiseerde onderwijsconferentie Get Inspired: een bijeenkomst die in het teken stond van kennis delen en elkaar inspireren over de grenzen van de VOG scholen en over de grenzen van de twee organisaties heen.

VOG heeft met het in company opleiden van veertien leraren en zestien schoolleiders in de master Leren en Innoveren (MLI) en de master Leadership in Education (MLE) bij KPZ een duidelijk doel voor ogen. 'Het samen leren bevorderen en een lerende organisatie inrichten, gericht op de kwaliteit van onderwijsprocessen', zo staat beschreven in het strategisch plan van VOG. Ook KPZ vindt intensieve samenwerking met het werkveld cruciaal en heeft blijkens haar instellingskader (KPZ, 2016) het partner zijn voor het werkveld als één van de vier ambities geformuleerd: 'Professionaliseren is effectiever als het plaatsvindt als onderdeel

van een school- of organisatie-ontwikkeling.

Wederzijds en collectief leren is een basisprincipe voor alle activiteiten met het werkveld. KPZ stimuleert het van elkaar leren door het samenbrengen van professionals, die op basis van thema's en/of ervaren knelpunten, kennis ontwikkelen en delen over onderwerpen die buiten de eigen praktijk spelen'.

De samenwerking tussen KPZ en VOG begint duidelijk zijn vruchten af te werpen. Binnen de scholen geeft het opleiden van leraren tot masterniveau een flinke impuls aan de onderwijsvernieuwingen die er plaatsvinden. Studenten nemen nieuw opgedane kennis mee naar de scholen. Door het opzetten en uitvoeren van collectief praktijkgericht onderzoek in professionele leer-gemeenschappen wordt gewerkt aan onderwijsontwikkeling. Ook bovenschools wordt in leerplatformen nieuw opgedane kennis van de masteropleiding benut. De studenten zijn nu een goed jaar op weg en het is dan ook een mooi moment om ook buiten het eigen team kennis uit te wisselen en elkaar te inspireren.

INTERPROFESSIONELE VOORBEREIDINGSGROEP

Om Get Inspired organisatorisch en inhoudelijk goed voor te bereiden, werd een interprofessionele voorbereidingsgroep samengesteld. Met vertegenwoordigers van MLI- en MLE-studenten (Anouk Boomkamp, Monique Ter Steege en Martijn de Glopper), clusterdirecteur VOG (Anita Kroonen), en betrokken opleidingsdocent MLE/trainer/director MLI van KPZ (respectievelijk Marieke Pillen, Jorien van Heerde en Wenckje Jongstra) is het programma samengesteld en is de dag tot in detail uitgewerkt. Dat vroeg om een open houding naar elkaars praktijken en werkprocessen.

It takes two to tango!

Gesprekken over waar de keynote aan moest voldoen, hoe de workshopleiders begeleid en gefaciliteerd dienden te worden, keuzes in woordgebruik, goodiebag, conferentieboekje, locatie en ga zo maar door. Dat klinkt als een kwestie van taken verdelen, maar zo eenvoudig bleek dit in de praktijk niet te zijn. It takes two to tango! Wil je echt interprofessioneel

samenwerken, dan is er eerst tijd nodig om elkaars praktijken en organisaties beter te leren kennen en te weten waar je elkaar kunt aanvullen, tegenspreken, voordat nieuwe kennis gezamenlijk geconstrueerd kan worden. Over de te organiseren dag bestonden verschillende beelden en verwachtingen, en om écht tot een gezamenlijk programma te komen, was het nodig elkaars expertise en praktijken beter te leren kennen. Daarmee vond zogenaamde 'boundary crossing' plaats (Bakker, Zitter, Beusaert, & de Bruijn, 2016): door onze verschillende achtergronden en disciplines leerden we van elkaar en konden we kennis uit elkaar organisaties verbinden, waarbij de inbreng vanuit verschillende perspectieven, zoals die van directeur, leraar, schoolleider, marketing en lerarenopleider, uiteindelijk leidde tot de totstandkoming van deze dag.

KENNIS DELEN; HOE DOE JE DAT?

Het programma dat de voorbereidingsgroep samenstelde voor Get Inspired bood de mogelijkheid om op meerdere momenten leraren grenzen over te laten steken en te laten leren van wat er buiten het eigen team gebeurt. Masterstudenten kregen een podium om een workshop te geven en daarbij kennis en eerste ervaringen met de ingezette onderwijsontwikkeling te delen. Er was een keynote, MLI- en MLE-studenten verzorgden workshops over onderwijsontwikkelingsvraagstukken op het gebied van ICT en didactiek, wetenschap en techniek, 21ste eeuwse vaardigheden, passend onderwijs, opbrengstgericht werken, het jonge kind; thema's die passen bij de strategische agenda van VOG. En er waren rondetafelgesprekken met de eigen teams, waardoor teamreflectie op de gehaalde kennis kon plaatsvinden. Ook opleidingsdocenten van KPZ verzorgden verschillende

workshops, die aansloten bij de strategische agenda van VOG. Daarnaast waren er workshops over teamontwikkeling.

Er is veel kennis aanwezig onder leraren en directeuren; kennis die het waard is om gedeeld te worden!

Wenckje Jongstra: 'Iedere schooldag levert een schat aan inzichten op over de ontwikkeling van kinderen en over de impact van je eigen handelen als onderwijsprofessional. De professie vraagt er om de dialoog aan te gaan over relevante onderwerpen voor het onderwijs. Teamreflectie en samenwerking tussen professionals is nodig in het onderwijs, omdat problemen waar je in je dagelijkse werk tegenaan loopt vaak te complex zijn om in je eentje op te lossen. Er is veel kennis aanwezig onder leraren en directeuren; kennis die het waard is om gedeeld te worden!'

LEREN ALS INDIVIDU EN ALS TEAM IS GRENZEN OVERSTEKEN

Wat levert de dag op? Het oversteken van grenzen is een belangrijk aspect van teamleren (Decuyper, Dochy, & Van den Bossche, 2010). Door buiten je eigen team of school te kijken, leer en groei je als team. De leraar kan het geleerde tijdens de workshop toepassen in zijn eigen schoolpraktijk, maar dan is het wel een voorwaarde dat de schoolpraktijk zich ook aanpast. Er moet ruimte zijn binnen de school/team om nieuw opgedane inzichten in de praktijk te kunnen brengen. De teamreflectie op het programma aan het einde van de dag was daarom cruciaal. Teamreflectie is een belangrijk aspect van

teamleren. Vanuit het perspectief van de masterstudent is er een meerwaarde. De masterstudent leert door het verzorgen van een workshop niet alleen iets *aan* leraren van andere scholen, hij leert ook *van* de reacties, feedback, gesprekken en vragen van leraren, omdat deze weerspiegelen wat (nog meer) nodig is in het optimaliseren van de eigen schoolontwikkeling. Het leren en het delen van kennis is dus wederzijds en werkt twee kanten op.

Het uitgangspunt bij het oversteken van grenzen is het benutten van verschillen. Dat kan op allerlei niveaus plaatsvinden. Verschillen op individueel niveau (tussen professionals), instituutsniveau (tussen basisscholen) of

op macroniveau (tussen het werkveld en de opleiding) geven ruimte om van elkaar te leren. Je ontdekt hoe andere leraren of scholen zaken aanpakken en wat je zelf als leraar of school te bieden hebt. Dat helpt na te denken hoe je je als team tot anderen verhoudt en scherpt de identiteit van de school aan.

Uit de evaluaties van de dag blijkt dat kennis delen door het oversteken van grenzen zeker gewaardeerd wordt: 'Fijn om met andere collega's uit het primair onderwijs kennis uit te wisselen en de verdieping te zoeken', 'Erg waardevol. En je bent toch echt met je vak bezig' en 'Mooi om te ontdekken dat onze school goed bezig is en vooral om te merken dat wij een vooruitstrevend team

Anita Kroonen, clusterdirecteur VOG én organisator van de eerste editie van Get Inspired: 'Als VOG vinden we het belangrijk dat onze medewerkers hun talenten, kennis en vaardigheden ontwikkelen, zodat zij toekomstgericht onderwijs kunnen geven aan de leerlingen op onze basisscholen. Daarom organiseren we samen met KPZ deze onderwijsconferentie, waarbij we de aanwezige leraren op verschillende manieren willen inspireren om zich verder te professionaliseren.'

hebben'. In de evaluatie vragen we ook aan leraren mee te denken over hoe zij kennis met elkaar in het vervolg zouden willen delen. Het opzetten van een kennisdatabank, het bezoeken van elkaars scholen, intervisie en het inzetten van rondetafelgesprekken worden onder meer als gewenste vormen van kennisdelen genoemd.

Het geeft een mooie impuls om hier op de school verder invulling aan te gaan geven.

VAN INSPIRATIE TOT ONDERWIJSONTWIKKELING

Door het organiseren van de teamreflectie direct na afloop van de workshoprondes hebben we gestimuleerd dat er een vervolg wordt gegeven aan het geleerde op de dag: zoals één van de schoolleiders het verwoordt: 'De nodige vlammetjes zijn aangewakkerd. Het geeft een mooie impuls om hier op de school verder invulling aan te gaan geven.' Door het uitreiken van een conferentieboekje met daarin informatie over welke kennis t.a.v. schoolvernieuwing in welke scholen aanwezig is, is het ook mogelijk om na deze dag kennis bij elkaar te halen.

De voorbereidingsgroep kijkt terug op een leerzaam proces en een succesvolle dag! We zullen de dag nog nader evalueren door gezamenlijk de resultaten uit de evaluaties te interpreteren en hier conclusies uit te trekken voor een mogelijk vervolg, want het smaakt naar meer. Wat een mooie dag van samen zijn, zo vlak voor de Pasen!

Literatuur

- Bakker, A., Zitter, I., Beusaert, S., & de Bruijn, E. (2016). *Tussen opleiding en beroepspraktijk. Het potentieel van boundary crossing*. Assen: Koninklijke Van Gorcum BV.
- Decuyper, S., Dochy, F., & Van den Bossche, P. (2010). Grasping the dynamic complexity of team learning: An integrative model for effective team learning in organisations. *Educational Research Review*, 111-133.
- Katholieke Pabo Zwolle. (2016). *Instellingsplan 2016-2021*. Opgehaald van: <https://www.kpz.nl/assets/KPZ-Instellingsplan-leespdf.pdf>
- Veluwe Onderwijsgroep. (2018). *De leerkracht creëert de waarde. PO-plan 2015-2019. Strategisch beleidsplan VOG*. Opgehaald van: <https://www.veluwseonderwijsgroep.nl/wp-content/uploads/2018/03/PO-plan-2015-2019.pdf>

Jorien van Heerde is trainer en procesbegeleider op KPZ.
Anita Kroonen is clusterdirecteur van de Veluwe Onderwijsgroep.
Tjerk Deuzeman is algemeen directeur primair onderwijs van de Veluwe Onderwijsgroep.
Anne Looijenga is directeur dienstverlening op KPZ.
Wenckje Jongstra is director of studies van de masteropleiding Leren & Innoveren op KPZ.

